

басейнитѣ на Радомирѣ и Дупница]. Следъ това вървѣхме презъ не много населени долини въ басейна на рѣка Джерменъ, задъ нея огромната Рила. Ханъ при потока, безлесенъ край, турски бѣжанци се точеха около насъ, окжсани бедняци съ деца; хората въ хана ни почетоха съ ставане. Тукъ е била старовремската *Γερμανία*, *Germania*, сръдновѣковната Германшица, тукъ подъ Рила се е родилъ Велизаръ.

На 8<sup>3</sup>/<sub>4</sub> ч. бѣхме въ Дупница. Пеша около <sup>3</sup>/<sub>4</sub> ч. дълго селище, една единствена улица край рѣката Джерменъ, мостове презъ нея. Кжшитѣ сж дървени (пренощуването било лошо, имало дървеници). Населението е южно, чернооко, живо, нѣщо по-друго отъ шопитѣ, краснолики жени. Днесъ е недѣля. Тукъ има българи, евреи, турци, цигани. Много джамии. Тукъ е на гарнизонъ артилерийска батарея. Улицитѣ изглеждатъ като голѣми дървени сгради. Като се спрѣхме предъ нѣкакъвъ си ханъ, Кожухаровъ (орханийскиятъ инспекторъ) ме позна (батачанинъ). Заведе ни въ рилския метохъ, гдето монахътъ икономъ е единъ неговъ чичо. Дойде тамъ и Бисеровъ, нѣкогашенъ тукашенъ учителъ. Той много ми говори за тукашнитѣ паметници. Развалини въ Пастуха; въ Джумая имало надписъ на имп. Гордианъ, *bona fortuna*..., латински и гръцки, сега билъ разбитъ на 4 парчета за шекерджиитѣ, обаче стоялъ тамъ при черквата; стари римски монети, български имало малко, опредѣлихъ тукъ една венецианска; мѣсто Драгоилъ, предания, че ужъ на могилитѣ имало нѣкога дворци; надъ Дупница имало кале отъ хоросанъ; Стобъ малки развалини; ималъ колекция отъ народни пѣсни, изгубилъ я; Вѣтрена въ Джумайско, отъ тамъ билъ ужъ Велизаръ споредъ неговото мнение; въ селото Джерменъ нѣмало, каже, нищо особено; *châteaux* [дворци], предания отъ времето на царя Самуила въ планинитѣ при Струма (между Кадинъ мостъ и устието на Джерменъ). Бѣхъ почти при извора, обаче бѣхъ сънливъ и бързахъ. Искаха да ни задържатъ. Азъ желаехъ да видя училището, но не би.

На 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ч. тръгнахме. Файтонджията е отъ Видинско, юздитѣ държи около краката си. Телеграфниятъ чиновникъ е румелиецъ, познава Спаса. Хората въ недѣлно облѣкло седѣха предъ кжшитѣ и ставайки, поздравляваха ни. Дупнишкитѣ красавици. Ташикмановиятъ типъ, *editio masculina et feminina* [мжко и женско издание], тукъ много често се срѣща. Юженъ край, тютюнъ, лозя, царевича, много овошки. Много горещо. Вървимъ презъ долината на Джерменъ. Планини на лѣво. Сливането на Струма и Джерменъ, Струма тукъ е вече голѣма, задъ нея се издигатъ скали. Тамъ се е прострѣло село Бобошево съ червени стрѣхи. Житото е събрано на снопи, или още стои. Монотония, слънцето пече. Върбови алеи. Срегнахме *Riedesel* и се разминахме, безъ да си продумама дума: преди 10 години какъ биха се посрещна-